

שיחת השבוע

יש חדש

שרשרת הצמידים

בתהלוכות ל"ג בעומר השנה יקבל כל ילד צמיד מיוחד, שאותו יתבקש לשלב בשרשרת הצמידים הגדולה, המאחדת את כל ילדי ישראל. השאיפה היא ליצור את שרשרת הצמידים הגדולה בעולם, המבטאת את אחדות העם ואת היות כל אחד ואחת מאיתנו חוליה בשלשלת הזהב של עם ישראל.

'ח"י רוטל' לתהלוכות

מנהג לתרום מידה מסויימת של משקה ('ח"י רוטל') לכבוד רבי שמעון בריוחאי. ועד האברכים יום מבצע ארצי, שמאפשר לתרום משקה בעבור ילדי ישראל המשתתפים בתהלוכות ל"ג בעומר. תמורת 180 ש"ח יחולקו לילדים שקיות שתייה בשיעור מידה זו ('ח"י רוטל'). שמות התורמים יועברו לברכה לציון רשב"י והרבי מליובאוויטש. מוקד התרומות 03-5114088, או בדואר לת"ד 138 מירון 13910, לפקודת 'הקדש חב"ד מירון'.

יריד 'עולם היהדות'

גם השנה מארגן שופר תקשורת את יריד 'עולם היהדות', באולמי קונקורד (כינרת מצדה 2) בבניברק, התערוכה תהיה ב"ב"ג באייר (13-12 במאי), בשעות 16:00-23:00, ויוצגו בה תשמישי קדושה, ארונות קודש, ציוד לבתי כנסת, לוחות דיגיטליים, חידושי טכנולוגיה, מעשי רקמה ופריכות ועוד. הכניסה לכול. טל' 03-9678555.

זמני השבוע

ירושלים תל אביב חיפה באר שבע אילת ניו יורק

כניסת השבת 6:49 7:05 6:57 7:06 7:01 7:41

צאת השבת 8:05 8:08 8:09 8:07 8:00 8:46

פרקי אבות: פרק ג

312 בתי חב"ד
לשירותכם *3770
מוקד חב"ד

כתובת המערכת: ת"ד 14 כפר חב"ד 6084000

טל' 072-2770100 • פקס 03-9606169

www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

התגרות בחיילים אינה משחק

אם חייל העומד על משמרתו מאפשר לפרחחים להשפילו ולהקניטו, הוא מפורר את גורם ההרתעה ומעודד אותם לפגוע מחר בחיילים ובאזרחים

בהשראת המחאה: שליח חב"ד בגני יוחנן מחפש מתפללים...

אכן, זירת הקרב בימינו אינה הצבאית בלבד אלא גם דעת הקהל העולמית. כלי הנשק במלחמה המודרנית אינם רובים ומטוסים בלבד, אלא גם מצלמה ומקלדת. אבל הפקרת החיילים לטובת שיקולי תדמית תשיג בסופו של דבר את המטרה ההפוכה. במקום לבצע ניתוח קטן ומהיר, ניאלץ לעשות ניתוח גדול הרבה יותר, וגם התמונות יהיו נעימות הרבה פחות.

נשיאת חן בעיני מי?

מקוממת במיוחד המחשבה שעלינו לצאת מגדרנו כדי למצוא חן בעיני העולם הצבוע. בסוריה מסוקים מטילים חביות של דלק וחומרי נפץ על בתי ספר והורים אלפי אזרחים, ובהם נשים וילדים. באוקראינה נהרגים 42 אזרחים בתוך יממה אחת. במצרים גוזרים עונש מוות על 720 בני אדם. ואנחנו צריכים לחשוש מתמונות המראות חייל דורך נשק בתגובה על התגרות מצד חבורת פורעים.

ודאי שעלינו לשמור על צלם אנוש, להימנע מהתעללות באזרחים תמימים, לטפח ערכים של חסד ורחמים, ועם זה אין להסס במקום שבו נדרשת נחישות ותקיפות. חז"ל כבר הזהירו שכל המרחם על אכזרים, סופו שהוא מתאכזר על רחמנים. תגובה מהירה וחדה לגדיעת ניצני מרד והתפרעות היא למעשה פעולה של חסד, כי בהיעדרה ניאלץ להפעיל הרבה יותר כוח.

מחאת ההמונים משקפת את תחושות הציבור, וכדאי שמערכות השלטון, הצבא והמשפט יהיו קשובות להן.

מחאת ההמונים, שהתפרצה פתאום בעקבות פרסום הסרטון המתעד את חייל הנח"ל מתעמת עם נערים ערבים בחברון, נתקבלה בתדהמה בכלי התקשורת. מתברר שרבים מהם עדיין מתקשים לעכל כי חלף העידן שבו שלטו בדעת הקהל. ברצותם יצרו 'סערה ציבורית', וברצותם ה' ניקו אותה. כיום הציבור יכול להת-בטא גם בלי תיווכם.

המחאה הגדולה משקפת את התסכול שהציבור חש מההוראות

המבלבלות שהחיילים מקבלים. לא אחת מתקבל הרושם כי התדמית חשובה יותר משלומם של החיילים. הללו נדרשים לספוג השפלות והתגרריות, הגובלות לעיתים בסיכון חייהם ממש, ובלבד שלא יופצו בעולם תמונות שמציגות את החיילים מתנהגים בקשיחות ובתקיפות.

הציבור חש כי האפוק הקיצוני הנדרש מן החיילים אינו משדר עוצמה וביטחון אלא פחד וחולשה, ואלה עלולים לעודד את הפורעים. בסופו של דבר צפוי להתפתח עימות קשה לאין ערוך, וגם התמונות יהיו קשות הרבה יותר.

מוראה של מלכות

ההתגרריות וההקטנות של הערבים אינן משחקי כבוד, שכביכול אפשר להבליג עליהם ולספוג את העלבון. זו התרסה כנגד השלטון וערעור סמכותו. אם חייל העומד על משמרתו מאפשר לפרחחים להשפילו ולהקניטו, הוא מפורר את גורם ההרתעה ומעודד אותם לפגוע מחר בחיילים ובאזרחים יהודים, מתוך תחושה שידי הצבא כבולות והוא חלש ומפוחד.

האם שוטר במדינה כלשהי בעולם יבליג על התגרות מסוג זה? ברור שלא. מי שיתנהג כך לשוטר ימצא את עצמו מיד בתוך הניידת, עם אזיקים על ידיו, ויעמוד לדין. כי ברור לכל בר דעת שבלי 'מוראה של מלכות' אין חוק ואין סדר. אם כן, למה יש הסבורים כי חיילינו צריכים להיות יפיינפש יותר, להבליג ולספוג את היריקות?

הגלות אינה שולטת על ישראל

האמיתי, בית המקדש הרוחני, וכמוכן בית המקדש השוכן בליבו של כל יהודי ("ושכנתי בתוכם") – אין לגויים שליטה ואין אפשרות שיתחולל שם חורבן.

צינור להעברה בלבד

היה אפשר לחשוב שבענייני 'מזונות' – צורכי הגוף – יש לגלות שליטה על יהודים, ואומות העולם יכולות להתערב בדרך שבה יהודים צריכים לעסוק בעניינים האלה.

אומר רשב"י: "רבו חייב במזונות בניו". גם במצב של עבדות האדון חייב לזון את בניו של העבד, וגם בזמן הגלות הקב"ה הוא מקור השפע של עם ישראל. אמנם העניינים הגשמיים עוברים באמצעות שר המדינה, אך זה עניין של צינור העברה בלבד, ושר המדינה אינו אלא כגרון שביד החוצב. זאת ועוד: גם בזמן הגלות בני ישראל זוכים לשפע גשמי, בטוב הנראה והנגלה, בכל הנצרך להם.

(לקוטי שיחות כרך כב, עמ' 157)

אמרת השבוע

עצה ותבונה

יהודי נתבשר מפי רופאיו כי הוא מאבד והולך את מאור עיניו וכי הוא עתיד להיות עיוור (לא עלינו). בא האיש אל בעל 'חידושי הרי"ם' לשאול בעצתו. יעץ לו הרבי ללמוד מסכת על"פה, ואז יוכל לחזור עליה מתוך הזיכרון לכשיתעורר.

שמע האיש לעצתו ושינן על"פה את מסכת תענית. כשסיים לשנן את המסכת – התעורר.

כאשר בא שנית אל הצדיק, אמר לו הצדיק: "איי שוטה! הייתה לך ברכה ללמוד מסכת על"פה. יכולת לבחור מסכת גדולה, כמו בבא בתרא, ולא מסכת קטנה כמו תענית, ובינתיים היית נהנה ממאור עיניים!".

פתגם חסידי

"עשיר עומד בניסיון גדול. לעני קל לבטוח בקב"ה. לא יכן העשיר, שנכסיו קורצים לו ואומרים: בטח בנו" (רבי משה לייב מסאסוב)

הקב"ה החליט 'למכור' את עצמו כביכול ולהימצא בגלות. הוא כולל יכול, ובכוחו להכניס את עצמו למצב של גלות. אבל "בניו מי מכר?" – איך ייתכן שהגלות תשלוט על בניו, על בני ישראל (שנקראו "בנים למקום"), ותפריע להם להתנהג כבניו של הקב"ה?!

הנשמה משוחררת

משיב על כך רשב"י: "מכאן שרבו חייב במזונות בניו". השפעה הגלות מצטמצמת אך ורק ל'מזונות', לצורכי הגוף ולעניינים גשמיים. כאשר בני ישראל שרויים בגלות, בארץ זרה, הם מקבלים את צורכיהם הגשמיים באמצעות 'שר המדינה' – המלאך של אותה מדינה, שדרכו השפע מועבר לתושביה. אבל כל זה נוגע לענייני הגוף בלבד. את הנשמה היהודית אי אפשר לשעבד.

חורבן בית המקדש פגע בגשמיותו של בית המקדש, בעצים ובאבנים בלבד. רק על זה תיתכן שליטה לגוי. אולם על בית המקדש

בשנת היובל, המוצגת בפרשתנו, פוקע שעבודם של העבדים והם יוצאים לחופשי, ככתוב: "וַיֵּצֵא מֵעֶמְקָהּ הָאָדָם וּבָנָיו עִמּוֹ, וְשָׁב אֶל מִשְׁפָּחָתוֹ וְאֶל אֶחָיו אֲבֹתָיו יָשׁוּב".

רבי שמעון בר יוחאי נדרש למילים "הוא ובניו עמו", והוא תמה כיצד השתרבבו בניו של העבד לעניין: "אם הוא נמכר, בניו מי מכר? אלא מכאן שרבו חייב במזונות בניו". כלומר, אם אדם מוכר עצמו לעבד, האדון חייב לפרנס גם את ילדיו של העבד, וזו כוונת הפסוק במילים "הוא ובניו עמו".

עבודת רוחנית

גם הגלות שאנו שרויים בה היא בבחינת עבדות, שכן היא נטלה מעם ישראל את חירותו הרוחנית. אך לא עם ישראל לבדו שרוי בגלות, אלא גם הקב"ה כביכול, כמאמר רשב"י: "חביבים ישראל לפני הקב"ה, שבכל מקום שגלו, שכינה עמהם".

בהקשר זה נשאלת אותה שאלה שרשב"י שואל: "אם הוא נמכר, בניו מי מכר?".

מן המעיין

שמיטה | מאת הרב אליעזר ברוד

עבודת הכרם בנפש

"שש שנים תזמור כרמך" (ויקרא כה, ג). "כרמך" רומז לכל יהודי, כדברי הכתוב (ישעיה ה) "כי כרם ה' צבאות בית ישראל". כל יהודי חייב לעבוד את עבודת הכרם בנפשו פנימה, לסקל ולזמר את המידות הרעות של קנאה ושנאה, תאוה וכיוצא בהן.

(לקוטי תורה)

שלוש שביחות

"ושבתה הארץ שבת לה" (ויקרא כה, ד). יש שלושה סוגי שביחה: שבת, חג ושמיטה, והם כנגד 'עולם', 'שנה', 'נפש'. שבת היא לשביתת הנפש, כנאמר (שמות לא, יז) "וביום השביעי שבת וינפש". לכן נאסרו בה אף מלאכות אוכל נפש. החגים הם שביחת הזמן, כלשון חז"ל בברכה: "מקדש ישראל והזמנים". לפיכך הותרה בהם מלאכת אוכל נפש. השמיטה היא שביחת העולם, ככתוב: "ושבתה הארץ שבת לה". לכן הותרו בה כל המלאכות, ולא נאסרה אלא עבודת האדמה.

(רבי צביהירש מזיציצ'וב)

ברכה בשש השנים

"והייתה שבת הארץ לכם לאכלה" (ויקרא כה, ו). על השבת נאמר בזהר שממנה מתברכים כל ששת ימי המעשה. גם שש שנות העבודה מתברכות משנת השמיטה. זהו שאמר הכתוב: "והייתה שבת הארץ" – עלידי שמירת השמיטה,

"לכם לאכלה" – תהיה לכם ברכה בכל שש השנים.

(עיסורי תורה)

ניצול הזמן

"שבת לה" (ויקרא כה, ד). לשם ה'. כשם שתכלית יום השבת אינה לעסוק בו בדברי הבל, אלא ללמוד תורה ולעסוק בעבודה רוחנית, גם בשנת השמיטה, שבה האדם בטל ממלאכת האדמה, יש לנצל את הזמן לעבודת ה'.

(הדרש והעיון)

אדמה קדושה

כשם שמצוות השבת עניינה לחזק בלב העם את אמונת היותו גוי קדוש, כך מצוות השמיטה תביא בלב ישראל את האמונה כי גם אדמת הארץ קודש היא.

(דעת חכמים)

הקפת השנה

מצוות השמיטה נמשכת שנה שלמה, ומקיפה את כל תקופות השנה. בכך מובלטת נצחיות של מצוות התורה ותוקפן האלוקי שאינו פג בכל זמן ובכל מקום.

(שיחות קודש)

קידוש הדומם

מצוות השמיטה מתבצעת באדמה, בסוג הדומם. היא באה ללמד על כל המצוות, שמטרתן להפוך את העולם הגשמי והחומרי לדירה לו יתברך.

(הרבי מליובאוויטש)

העיתוי הנכון

הבשורה המרה הִכְתָּה בתדהמה את קהילת סערט'וויז'ניץ. אברך צעיר, אב למשפחה ברוכת ילדים, נפטר פתאום. כל בני הקהילה הכירו את האברך נעים ההליכות, ופטירתו הייתה מהלומה קשה לכולם.

בני משפחתו של רבי משה הגר, ראש ישיבת 'יחל ישראל' בחיפה, בעל 'ברכת משה', לא ידעו אם לספר לו את הבשורה המעציבה. מצב בריאותו היה רופף מאוד. הוא שכב במיטתו וסבל מחולשה גדולה. לבסוף החליטו בכליזאת לספר לו.

דקות אחדות שקע רבי משה בדומייה, מעכל את האסון הנורא. אחר־כך התעשת, וביקש לקרוא לבנו בכורו, רבי מנחם־דוד (כיום האדמו"ר משאץ־וויז'ניץ שליט"א).

במאמץ ניכר התרומם האב על מיטתו והישיש אל בנו את מבטו. "יש לארגן אספה מידית, להקמת קרן לטובת התוממים", הורה והוסיף: "מצבי אינו מאפשר לי להשתתף בהלוויה, אך את האספה יש לקיים מיד".

בנו ניסה להרגיע את סערת רוחו של אביו. "הלוא האסון קרה זה עתה", אמר. "ימי השבעה" טרם החלו. נמתין מעט ונוכל לארגן את האספה בצורה מסודרת. למה להיחפז?"

אולם רבי משה ביטל את הדברים במחי יד. הוא הרהר זמן־מה ואמר: "אספר לך סיפור ששמעתי מאבי (ה'מקור ברוך') ותבין". והוא התחיל לספר:

כאשר ה'מקור ברוך' שימש רבה של סירט שברומניה, בא אליו פעם אחת יהודי, עני מרוד, שבנו חלה מאוד ונשקפה סכנה לחייו. הרופאים המקומיים לא ידעו למצוא מזור למחלתו, והיהודי ביקש את עצת הרבי.

"סע לקלויזנבורג", ענה לו הרבי, "שם יש פרופסור גדול, יהודי, ד"ר הֶלְפֶר, שמו. אבי (האהבת ישראל' מוויז'ניץ) אמר עליו ששם משפחתו משקף את אישיותו – 'הֶלְפֶר' (=עוזר, מסייע). סע אליו, והוא בוודאי יעזור לך".

"לנסוע מכאן, מסירט, לקלויזנבורג?", נרתע היהודי. "זו נסיעה ארוכה ואין לי כסף בעבורה".

"אין דבר, נסייע לך לאסוף כסף לצורך הנסיעה", הרגיע הרבי את היהודי. "אתה חייב להביא את הבן אל ד"ר הֶלְפֶר".

ואכן, החסידים גייסו את הכסף להוצאות הדרך, והיהודי יצא עם בנו החולה לקלויזנבורג. הד"ר הֶלְפֶר בדק את הילד החולה, ואמר לאב: "אני יכול להציל את חיי הילד, אך עליך לדעת שמחיר הטיפול יקר מאוד".

כשנבק הרופא בסכום הנדרש לא ידע האב המופתע את נפשו. הוא

היה בטוח שאם יאמר לרופא שהרבי מסרט'וויז'ניץ שלחו אליו, ודאי יקבל אותו בלי תשלום. מניין גייס עתה סכום כזה? הוא החל לבכות ולהתחנן לפני הרופא. "בקושי אספתי פרוטה לפרוטה בעבור הוצאות הדרך", אמר, "אני אדם עני וחסר כול".

הרופא לא הראה סימני התרגשות.

לומדים גאולה מאת מנחם ברוד

לשנות את הסדרים

האם בכוחנו להחיש את ביאת המשיח? האם הגאולה ומועדה לא נקבעו מראש, ואין לנו אפשרות להשפיע על מועד הגאולה? מתברר שהגאולה תלויה בנו ובמעשינו, ובידנו להחשישה ולהקל מ'חבלי המשיח'.

את כוחם של יהודים אפשר לראות בעניין פסח שני. כאן רואים כי 'התעקשות' של יהודים יכולה לשנות אפילו את סדרי התורה. דברים רבים בתורה תלויים בזמן ומקום: יש זמנים לקריאת שמע, לתפילות, לקיום מצוות מסוימות וכדומה. מי שלא קיים מצווה במועדה, הפסיד אותה. התורה גם קבעה זמן מיוחד להקרבת קרבן הפסח – י"ד בניסן – וגם הגבילה את אפשרות ההקרבה לטהורים בלבד.

והנה, היו אנשים שבערב פסח לא היו טהורים ולא יכלו להקריב את הפסח, ובאו אל משה רבנו בתביעה: "למה ניגרע?" בעקבות זאת נתן הקב"ה את עניין 'פסח שני', שמאפשר להקריב את הפסח גם חודש אחר־כן – ב"ד באייר!

מקור התשובה

הדבר דורש ביאור: אם אפשרות זו הייתה קיימת בתורה, למה הקב"ה לא הודיע על כך למשה מלכתחילה; ואם לא היה בתורה דבר כזה – איך ייתכן שבני־אדם, בטענותיהם ובתביעותיהם, יגרמו לתורה להשתנות? וכפי שה'אור החיים' שואל: "ומה רצו, ליתן להם תורה חדשה?!"

תורת החסידות מסבירה סוגיה זו על־פי מאמר חז"ל על הפסוק "טוב וישר ה', על־כן יורה חטאים בדרך": "שאלו לחכמה: חוטא מהו עונשו? אמרה להם: חטאים תרדוף רעה. שאלו לנבואה: חוטא מהו עונשו? אמרה להם: הנפש החוטאת היא תמות. שאלו לתורה: חוטא מהו עונשו? אמרה להם: יביא אשם ויתכפר לו. שאלו לקב"ה: חוטא מהו עונשו? אמר להם: יעשה תשובה ויתכפר לו". אנו רואים אפוא כי אפשרות התשובה אינה קיימת מצד החכמה והנבואה, ואף לא מצד התורה, אלא מצד הקב"ה בכבודו ובעצמו בלבד.

התורה מייצגת את הדרך הישרה והמסודרת שבה האדם צריך לצעוד. היא קובעת מה עלינו לעשות, מתי ואיך – וכך צריך יהודי לחיות ולהתנהג. ברגע שיהודי סוטה מן הדרך הסלולה שהתורה פורשת לפניו, הוא יוצא מתחומה; אין לתורה עוד מה לומר לו. על־כן אין בתורה, מצד עצמה, עניין כמו 'פסח שני': היא קובעת כי יש להקריב את הפסח ב'פסח ראשון' דווקא, ואין אפשרות אחרת.

לדלג מעל החישובים

אלא שכאן נפל דבר. יהודים לא יכלו לשאת את המחשבה שמצווה גדולה כל־כך כקרבן פסח תחטר להם. תביעתם לא הייתה מחאה, אלא זעקה פנימית שנבעה מכאב עמוק. הם אכן רצו שתינתן להם 'תורה חדשה' – שהקב"ה יסדר להם דרך של תשובה ותיקון.

כאן נתגלה כוחה העצום של התשובה, שמגיעה אל הקב"ה עצמו, למעלה מהסדר הקבוע של התורה. אמנם על־פי התורה "עבר זמנו, בטל קרבנו", אך מצד הקב"ה ניתנת הדרך של התשובה, שמאפשרת לתקן את הפגמים. זו דרך שאינה על־פי הסדר הרגיל, ולכן לא נכתבה בתורה מלכתחילה. מגיעים אליה על־ידי עבודה שאף היא אינה על־פי הסדר – עבודת התשובה. הזעקה הפנימית של היהודי, הפורצת מעצם נשמתו, עולה אל הקב"ה עצמו ופותחת צינורות חדשים של שפע אלוקי שמאפשרים לתקן את כל הפגמים – ובשעה אחת.

לכן יש בכוחה של התשובה לדלג גם על הקיצים והחשבונות של הגאולה, וכפסק הרמב"ם: "ישראל עושים תשובה – ומיד הם נגאלים", מיד ממש, ברגע אחד. כי על־ידי התשובה מגיעים אל הקב"ה עצמו ומשנים את כל הסדרים.

"נמצא אתה בקלויזנבורג, עיר יהודית גדולה", אמר ליהודי. "לך אל בתי הכנסת ואל בתי התושבים, ובקש שיסייעו לך. ודאי תשיג את הסכום".

באין ברירה עשה האיש כעצת הרופא. ואכן, ליבם של יהודי העיר נכמר על היהודי המסכן ועל בנו החולה, ואחרי מאמץ לא־קטן היה הסכום המלא בידו. הוא שב אל הרופא, וזה נטל את הכסף בשביעות רצון והניחו במִגֶּרֶת השולחן. "כעת", אמר ליהודי, "השאר כאן את בנך ולך ללמוד ולהתפלל בבית־הכנסת. בעוד כשבוע יבוא בנך, בעזרת השם".

ואמנם, כעבור שבעה ימים חזר הילד לאיתנו. "הטיפול הצליח והילד החלים", עדכן אותו הרופא בשמחה, אך הוסיף: "מכאן אינך חוזר לביתך, אלא אתה לוקח את הילד לבית הבראה, למשך שבועיים. אם לא תבטיח לי שכן תעשה, לא אשחרר את הילד, ותצטרך לשלם סכום גבוה על כל יום אשפוז נוסף".

פניו של האב נפלו. מניין ישיג כסף לשלם על שהייה של שבועיים בבית הבראה?! כמה נדבות יוכל לקבץ עוד?! "ביתי יהיה בית הבראה מצויין", ניסה לשכנע את הרופא, אך זה הניד ראשו בשלילה.

"אין לי שום יכולת", לחש האב בייאוש.

הרופא רכן לעבר מִגֶּרֶת שולחנו, הוציא ממנה את צרור הכסף שקיבל מהאב אך לפני שבוע, ומסרו לידי האב ההמום.

"מה זה?", שאל היהודי בתימהון.

"זה הכסף שהבאת לי", חייך הרופא. "לא נגעת בו. אם הרבי מפנה אליי יהודי, לא יעלה על דעתי לגבות ממנו תשלום..."

"מדוע אפוא שלחת אותי לקבץ נדבות?", תמה האב.

"ראה", השיב הרופא, "מניסיוני למדתי שבני־אדם מוכנים לתרום מכספם למטרות דחופות של הצלת חיים, אך הם אינם מתגייסים כדי לממן בית הבראה. אולם אני יודע שהשהייה בבית הבראה חיונית להצלחת הטיפול. ידעתי שלא יהיה לך כסף לכך. לכן שלחתי אותך לאסוף את התרומות, כדי שעכשיו תוכל לשלם לבית הבראה..."

ראש הישיבה נשם עמוקות ואמר: "גם במקרה הזה חייבים להתרים את הציבור עכשיו, כשהזעזוע טרי והלבבות פתוחים. עשו כן ותצליחו".

(לרגל יום השנה החמישה־עשר להסתלקות רבי משה הגר, בט' באייר)

הרב שקורא לכם לתרום: כליה

הבינו הכול שכוונתי טהורות. איך הבינו? ראוי שבין התורמים שהבאתי מצויים בני אדם אמידים שאינם זקוקים למכירת כליהם בעבור בצע כסף חלילה".

העולם מסוקרן

במרוצת השנים הציל הרב הבר 125 יהודים, שבעבורם הצליח למצוא תורם מתאים. "אנחנו מצליחים לארגן כשתי השתלות בשבוע", הוא אומר. "אנחנו רואים דברים שלא ייאמנו. על פי הנוהל, אסור לתורם לדעת למי הוא תורם, עד סמוך לניתוח. כל מפגש בין תורם לנתרם הוא רגע מרגש. בעת האחרונה היה לנו מקרה שהתורם גילה כי הכליה שתרם מיועדת לחבר ילדות שלו".

התופעה המדהימה, של יהודים שתורמים כליה למי שאינם מכירים, מתוך חסד טהור, מסקרנת את העולם כולו. "לא אחת מבקשים בתקשורת הזרה לראיין אותי וללמוד את התופעה, שאין לה אח ורע", הוא אומר.

כליה מעוררת

תרומת הכליה מולידה סיפורים מעניינים. "יש פרופסור גדול, העוסק בחקר הסרטן, שסייענו למצוא תורם בעבורו", מספר הרב הבר. "התורם הוא יהודי חרדי. בשבת שלאחר הניתוח חשב הפרופסור שלא ראוי כי הכליה ששמרה שבת

הרב ישעיהו הבר סיים את שיעורו היומי בישיבה בירושלים ויצא מהכיתה. כשבא לעלות במדרגות חש שאינו מסוגל לזוז. הוא הובהל במהירות לחדר המיון, ושם בישרו לו בעצב: "הכליות שלך חדלו מלתפקד, תזדקק להשתלה. עד שיימצא תורם תקבל טיפולי דיאליזה".

קרוב לשנה עברה עליו בטיפולי דיאליזה תכופים. במהלך הטיפולים הכיר נער בן 14, פינחס תורג'מן שמו, שהמתין אף הוא לתרומת כליה. פינחס נשאר בן יחיד להוריו, אחרי שאחיו, יאיר, נהרג בקרב עם מחבלים. "נעשינו חברותא לעת צרה", אומר הרב הבר (49). "שוחחנו המון. לאחר שנמצא לי תורם, התגייסתי למצוא תורם בעבורו. אך למרבה הצער פינחס נפטר והותיר את הוריו שכולים משני הבנים".

עמד למבחן

פטירתו הכואבת של פינחס הולידה את ארגון החסד 'מתנת חיים', המעודד בני אדם לתרום כליה להצלת חיים. "על פי כל המחקרים הרפואיים תרומת כליה אינה מסכנת את התורם", מסביר הרב הבר. "יתרה מזו, אם מי שתרם כליה יזדקק בעתיד לתרומה – יופיע מיד בראש רשימת המומשלים".

בתחילת הדרך היה הרב צריך להוכיח שפעילותו חפה מחשד של סחר באיברים. "שלחו אליי מתחזים, כדי לבחון אותי", הוא מגלה. "לבסוף

פינת ההלכה

מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומד

שמיעת נגינה בימי הספירה

שאלה: האומנם אסור לשמוע מוזיקה בימי ספירת העומר?

תשובה: כבר העירו ממה שבשולחן ערוך ומפרשיו, הן בהלכות אֵבִלוֹת הן בדיני בין המצרים וימי הספירה, לא נאסרה הנגינה במפורש.

אך יש לעיין תחילה בדבר כל השנה: במשנה נאמר: "משבטלה סנהדרין – בטל השיר מבית המשתאות". על פי זה אסר הרמב"ם כל נגינה בכלי שיר, או אפילו שירה בפה על היין. לעומתו, הטור והרמ"א התירו נגינה למי שאינו רגיל שינגנו לפניו (כדרך המלכים), ולשמחת מצווה אפילו על היין. והמאירי כתב שכל זמר וניגון שאינו דרך פריצות והוללות אלא לשבח את ה', מותר. ורב האי גאון כתב, שגם שירה בלי קלות ראש, לשם זירוז בעבודה, מותרת. אמנם בימים שנוהגים בהם אֵבִלוֹת, כגון ימי ספירת

העומר ובמיוחד ימי בין המצרים, יש להחמיר שלא לשמוע נגינה בכלי, גם מוקלטת (ושלא להשמיעה לקטנים בגיל החינוך). וגם בערב שבת אחר חצות ובמוצאי שבת נזהרים בזה. אין איסור לשיר בפה, ואף לא לשמוע הקלטה משירה זו.

נגינה שאינה לשם שמחה מותרת. רבים מתירים ללמד נגינה, ויש לדון בשלל הצורות של שמיעת מוזיקה שנתרבו בשנים האלה.

בסעודת מצווה רבים מתירים. הרבי מליובאוויטש הציע לערוך כינוסי ילדים גם אחרי ל"ג בעומר ולעשות בהם סיום מסכת, "כדי שיהיה הכינוס באופן המותר לכתחילה (בלי שום ספקות בדבר)", ומשמע שכוונתו להשמעת מוזיקה.

מקורות: סוטה מח, א. גיטין ז, א. רמב"ם הל' תעניות פ"ה ה"ד. טושי"ע או"ח סי' תקס"ג, רמ"א ונו"כ. שו"ת: אגרות משה או"ח ח"א סי' קסו וח"ג סי' פז. יחווה דעת ח"ו סי' לד, וש"נ. פסקי תשובות סי' תצ"ה ע"ב, נטעי גבריאל פסח ח"ג פ"ג, הל' אבילות ח"ב פ"ד הע' ב, וש"נ. לקוטי שיחות לו, 122.

הכליה שלך מצילה חיים. הרב הבר

עד היום תהיה שותפה לחילול השבת. הוא קיבל עליו לשמור שבת. כמה ימים לאחר מכן חשב שלא ראוי כי הכליה שניזונה כל השנים מאוכל כשר תקבל מזון לא-כשר. האיש החליט להקפיד גם על כשרות. מאז הוא מקפיד על שמירת שבת וכשרות. כך, מבלי משים, הקים התורם מעין 'בית חב"ד' בגופו של הפרופסור..."

לסיום אומר הרב הבר: "בואו, נשנה יחד את העולם. אני חולם שישאל תהיה למקום הראשון בעולם שאין בו בני אדם המתייסרים בהמתנה להשתלת כליה".

מעוניין לקנות ספרי תורה פסולים

(גם מיועדים לגביה) וכן כלי כסף, רימונים לס"ת, כתרים, אצבעות, מגילות אסתר פסולות ועוד...

052-9772525

בס"ד

ביטוח בריאות ייחודי לאנ"ש

• כיסוי לניתוחים בארץ ובעולם • כיסוי לטיפולים מחליפי ניתוח • תרופות

מצילות חיים • השתלות • ביטוח אמבולטורי • טיפולים מיוחדים בחו"ל

הכיסוי הכי רחב - ובחצי עלות

077-444-7777

שלוחה 5

סודות הגאולה

סודות הגאולה

כל מה שצריך לדעת על הגאולה וביאת המשיח

ספר מרתק, מאיר עיניים, כתוב בסגנון קולח ובהיר, ניקוד מלא

טל' 1-700-704120

רוצים לדעת מה יהיה?

הספר שמסביר בלשון בהירה את חשיבות האמונה בביאת המשיח, מהי הגאולה, מה יעשה המשיח, כיצד יתגלה, ומה יקרה באחרית הימים

368 עמודים | כריכה קשה

להזמנות: טל' 1-700-704120

"אבא, אמא, ספרו לי סיפור"

כרך ראשון בסדרה המכנסת את הסיפורים האהובים שפורסמו ב'שיחת השבוע'

63 סיפורים מופלאים על צדיקי ישראל מכל החוגים

עריכה חדשה | עיצוב מרהיב | 320 עמודים | כריכה קשה

להזמנות: טל' 1-700-704120

